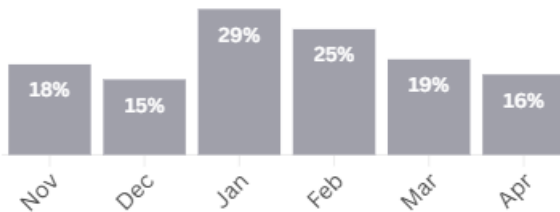

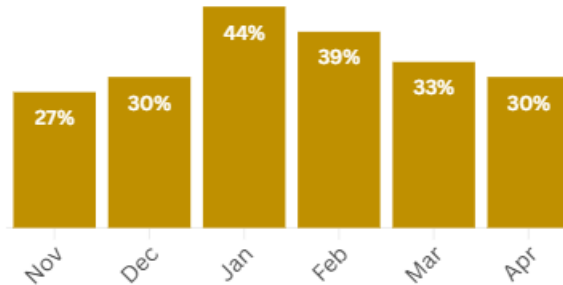
NESTletter o hybridných hrozbách v SR

za obdobie od 9.4. do 23.4.2025

Dezinformačný index*

Polarizačný index*

V tomto vydaní NESTlettera sa dočítate o:

- témach, ktoré za posledné dva týždne polarizovali Slovensko,
- tom, ako úrad vlády znižuje dôveryhodnosť inštitúcií
- “ruskom zákone” proti občianskej spoločnosti, ktorý schválila NR SR

*Definícia dezinformačného indexu: Pomer videní a zdieľaní dezinformačných správ, zavádzajúcich správ a propagandy voči celkovému počtu videní a zdieľaní najširerejších 500 príspevkov na sociálnych platformách (vážený priemer).

*Definícia indexu polarizácie spoločnosti: Pomer videní a zdieľaní príspevkov s potenciálom polarizovať spoločnosť voči celkovému počtu videní a zdieľaní najširerejších 500 príspevkov na sociálnych platformách (vážený priemer).

A. Čo najviac polarizovalo Slovensko

Šírenie vírusu SLAK bolo aj v posledných dvoch týždňoch virálnou témou, ktorú aj naďalej zneužívali rôzni dezinformační aktéri a politici na polarizáciu spoločnosti. Táto téma bola využívaná na spochybňovanie politik EÚ, ktorá bola obviňovaná zo snáh o kontrolu nad občanmi na Slovensku. Polarizovali aj témy spojené s environmentálnymi politikami a riešením nelegálnej migrácie, ich mediálne spracovanie často zahŕňalo naratívy znižujúce legitimitu a dôveryhodnosť Európskej únie.

Naďalej sa objavovalo aj spochybňovanie vakcín splnomocnencom Kotlárom, ktorý poukazuje na možné budúce problémy ľudí, ktorí boli očkovaní proti koronavírusu. Vzhľadom k novému zákonu o mimovládnych organizáciách sa šírili naratívy o konšpiráciách občianskej spoločnosti, ktorá bola obviňovaná zo snáh na podkopávanie demokracie na Slovensku.

Spochybňovanie zaužívaných medicínskych postupov

Šírili sa polarizačné príspevky, ktoré kritizovali EÚ a predchádzajúcu vládu za pandémiu. Objavovali sa tvrdenia, že vakcíny menia DNA a vírus bol umelo vytvorený, na Slovensku sa vraj očkovalo bezhlavo. Splnomocnenec Kotlár žiada zastavenie očkovania mRNA vakcínami a obviňuje vlády a prezidentku zo smrti 21 000 ľudí. Fico vyzýva na preverenie jeho tvrdení. Za podporu očkovania je kritizovaný aj zosnulý pápež František. Aj naďalej sa objavuje spochybňovanie práce veterínarov v súvislosti so slintačkou a krívačkou. Tieto naratívy boli zdieľané viac ako 24 tisíc krát.

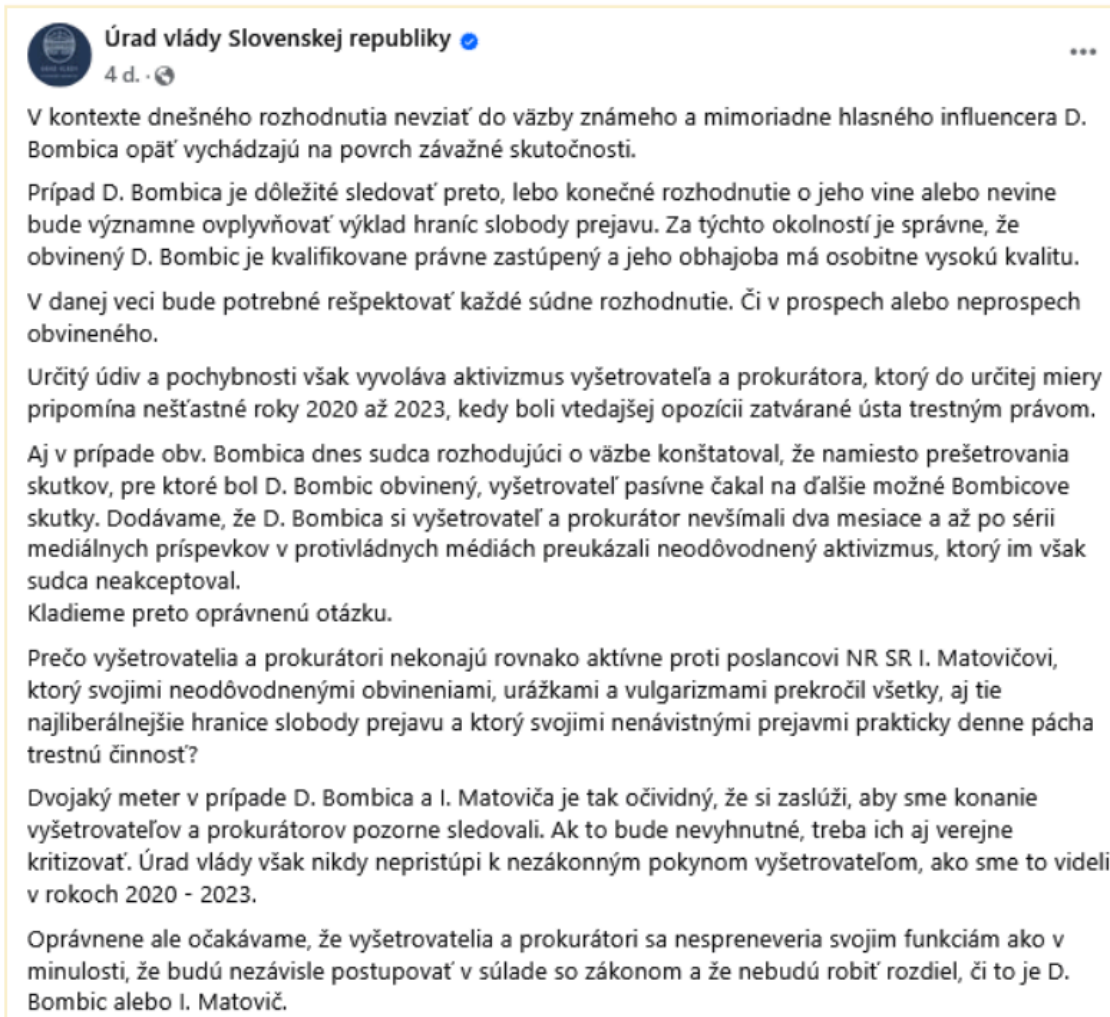
Znižovanie dôveryhodnosti partnerov v EÚ a NATO

Príspevky kritizujú EÚ za zaujatosť voči Ukrajine a nezáujem o Gazu, odmietajú jej imigračnú politiku a tvrdia, že Brusel podporuje ekonomické zdieranie. Príspevky opakovane útočia na predstaviteľku EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku Kallasovú za výzvu neísť do Moskvy na oslavu výročia skončenia druhej svetovej vojny. Šírili sa aj správy o vyšetovaní iniciovanom Maďarskom o údajnom umelom nasadení SLAK. Tieto naratívy boli zdieľané viac ako 13 tisíc krát.

B. Ako úrad vlády znižuje dôveryhodnosť inštitúcií

Úrad vlády svojim príspevkom na sociálnej sieti Facebook spochybnil postup vyšetrovateľov a prokurátorov v prípade neonacistu Daniela Bombica. V príspevku tvrdí, že v jeho prípade konali neprímerane aktívne pod tlakom “protivládnych” médií. Zároveň obviňuje orgány činné v trestnom konaní z používania dvojakeho metra, keďže podľa nich nekonajú rovnako razantne voči opozičnému politikovi Igorovi Matovičovi, ktorý podľa úradu vlády “pácha prakticky denne trestnú činnosť”.

Úrad vlády kritizuje prácu vyšetrovateľa a prokurátora, čo vyvoláva dojem, že výkonná moc vstupuje do kompetencií nezávislých orgánov činných v trestnom konaní. Príspevok svojím označením dvojakeho metra pri vyšetrovaní a “neodôvodnenom aktivizme vyšetrovateľov a prokurátora” naznačuje, že spravodlivosť je nástrojom politického boja, čo oslabuje dôveru občanov v spravodlivosť a nezávislé inštitúcie.

Úrad vlády Slovenskej republiky 4 d. · 🌐

V kontexte dnešného rozhodnutia nevziať do väzby známeho a mimoriadne hlasného influencera D. Bombica opäť vychádzajú na povrch závažné skutočnosti.

Prípád D. Bombica je dôležité sledovať preto, lebo konečné rozhodnutie o jeho vine alebo nevine bude významne ovplyvňovať výklad hraníc slobody prejavu. Za týchto okolností je správne, že obvinený D. Bombic je kvalifikovane právne zastúpený a jeho obhajoba má osobitne vysokú kvalitu.

V danej veci bude potrebné rešpektovať každé súdne rozhodnutie. Či v prospech alebo neprospech obvineného.

Určitý údiv a pochybnosti však vyvoláva aktivizmus vyšetrovateľa a prokurátora, ktorý do určitej miery pripomína nešťastné roky 2020 až 2023, kedy boli vtedajšej opozícii zatvárané ústa trestným právom.

Aj v prípade obv. Bombica dnes sudca rozhodujúci o väzbe konštatoval, že namiesto prešetrovania skutkov, pre ktoré bol D. Bombic obvinený, vyšetrovateľ pasívne čakal na ďalšie možné Bombicove skutky. Dodávame, že D. Bombica si vyšetrovateľ a prokurátor nevšimli dva mesiace a až po sérii mediálnych príspevkov v protivládnych médiách preukázali neodôvodnený aktivizmus, ktorý im však sudca neakceptoval.

Kladíme preto oprávnenú otázku.

Prečo vyšetrovatelia a prokurátori nekonajú rovnako aktívne proti poslancovi NR SR I. Matovičovi, ktorý svojimi neodôvodnenými obvineniami, urážkami a vulgarizmami prekročil všetky, aj tie najliberálnejšie hranice slobody prejavu a ktorý svojimi nenávisťnými prejavmi prakticky denne pácha trestnú činnosť?

Dvojaký meter v prípade D. Bombica a I. Matoviča je tak očividný, že si zaslúži, aby sme konanie vyšetrovateľov a prokurátorov pozorne sledovali. Ak to bude nevyhnutné, treba ich aj verejne kritizovať. Úrad vlády však nikdy nepristúpi k nezákonným pokynom vyšetrovateľom, ako sme to videli v rokoch 2020 - 2023.

Oprávnene ale očakávame, že vyšetrovatelia a prokurátori sa nespreneveria svojim funkciami ako v minulosti, že budú nezávisle postupovať v súlade so zákonom a že nebudú robiť rozdiel, či to je D. Bombic alebo I. Matovič.

Príspevok Úradu vlády o obvinenom Bombicovi publikovaný 19.4.2025.

Ak vláda legitimizuje verejnú kritiku orgánov činných v trestnom konaní na báze individuálnych prípadov, vytvára nebezpečný precedens, ktorý môžu využívať aj iné politické strany alebo záujmové skupiny – čím sa znižuje dôveryhodnosť inštitúcií ako takých.

Tento štýl komunikácie je problémový aj z hľadiska budovania dlhodobu funkčnej a stabilnej strategickej komunikácie. Strategická komunikácia by mala rešpektovať nezávislosť inštitúcií, zachovávať nadhľad, podporovať právny štát na Slovensku, posilňovať súdržnosť v spoločnosti a budovať dôveru. Príspevok úradu vlády ukazuje na nepochopenie princípov strategickej komunikácie a potvrdzuje jej neexistenciu v slovenských inštitúciách. Takéto konanie pomáha vytvárať prostredie náchylné na manipulácie, dezinformácie a vonkajší vplyv, teda hybridné pôsobenie proti Slovensku.

C. Schválenie “ruského zákona” poslancami NR SR

Novela zákona o mimovládnych organizáciách, ktorú poslanci NR SR [schválili](#) 16. apríla 2025, so sebou prináša viacero rizík z pohľadu oslabovania odolnosti Slovenska voči hybridným hrozbám. Hoci jej oficiálnym cieľom je zvýšiť transparentnosť financovania tretieho sektora, viaceré nové povinnosti môžu mať v praxi negatívny dopad najmä na menšie organizácie. Zvýšená administratívna záťaž, ako napríklad povinnosť viesť „výkaz transparentnosti“, môže byť pre malé združenia neúnosná a viesť až k ich zániku.

Zverejňovanie darcov nad 5 000 eur bez možnosti zachovania anonymity môže zároveň odradiť legitímnych podporovateľov, čo negatívne ovplyvní finančnú stabilitu organizácií, ktoré často pôsobia ako dôležitý prvok pri budovaní demokratickej odolnosti a obrany voči dezinformáciám. Rovnako problematické je aj zverejňovanie údajov o orgánoch a členoch združení, ktoré môže zvýšiť ich zraniteľnosť voči nátlaku alebo cieľovej diskreditácii.

Zákon zároveň zavádza povinnosť podliehať infozákonu pri čerpaní verejných zdrojov nad určitý limit, čo môže odradiť mnohé organizácie od účasti v štátnych alebo európskych projektoch. V prípade administratívnych pochybení hrozia aj vysoké pokuty. Takto nastavené opatrenia môžu znížiť ochotu občianskej spoločnosti aktívne sa zapájať do verejného života a oslabujú jej nezastupiteľnú úlohu pri posilňovaní odolnosti Slovenska voči hybridnému pôsobeniu.

D. Čo s tým môžeme robiť?

Ak štát ignoruje potrebu chrániť nezávislé inštitúcie a demokratické hodnoty, iniciatíva musí prísť zdola – od občianskej spoločnosti, nezávislých médií, academickej obce a jednotlivcov. Kľúčové je vzdelávať verejnosť v oblasti kritického myslenia a mediálnej gramotnosti, podporovať nezávislé médiá, a aktívne sa zapájať do občianskych iniciatív. Rovnako dôležité je posilňovať mimovládny sektor prostredníctvom dobrovoľníctva, finančnej podpory či spolupráce.